

TARTU ÜLIKOOL

Lasteaiaõpetajate hinnangud eesti keele kui teise keele õppemängude kohta

Heily Leola

Tartu, 26.03.2024

Tugineb artiklil

Leola, H., Uibu, K., & Ugaste, A. (2024). Varase eesti keele kui teise keele õppemängude kasutusvõimalused ja valikud õpetajate hinnangul. Eesti Rakenduslingvistika Ühingu aastaraamat = Estonian papers in applied linguistics. [ilmub aprillis 2024]

Sissejuhatus

- Teise keele õppega tuleks alustada varases eas, et teisest keele- ja kultuuriruumist pärit lapsel oleks kergem ühiskonda lõimuda (Cook 2016, Larsen-Freeman, Anderson 2016).
- Lähtuda tuleb laste erinevast keeleoskusest, teise keele õppega alustavate laste perekondlik taust on erinev (Goullier jt 2015: 62, Argus jt 2021).
- Üks võimalus omandada keel eakohasel viisil on kasutada keeleõppemänge (Griva, Semoglou 2012, Weisberg jt 2013, Meriläinen, Piispanen 2022).
- Sobivate keeleõppemängude vähesus nii Eestis kui ka mujal maailmas (Tiefenthal jt 2010, Peterson jt 2020: 109).

Probleem

Eestikeelsele õppele üleminek → vajaduse arendada eesti keele kui teise keele õppeks sobivat õppevara, sealhulgas luua keeleõppemänge.

Kuivõrd teadlikud on õpetajad eesti keele kui teise keele õppeks sobivatest mängudest?

Mille alusel nad mängu valivad?

Eesmärk ja uurimisküsimused

Eesmärk oli välja selgitada õpetajate hinnangud lastele koostatud keeleõppemängude kasutusvõimaluste, valikukriteeriumite ja -põhimõtete kohta.

1. Millistest põhimõtetest lähtuvad õpetajad eesti keele kui teise keele õppeks mängude valikul?
2. Milliseid võimalusi pakub õpetajate hinnangul eesti keelt kui teist keelt arendav keeleõppemäng?
3. Kuivõrd oluliseks hindavad õpetajad keeleõppemängude valikul erinevaid õppemängu kriteeriumeid?

Metoodika

- Valim: 50 õpetajat 30 Eesti koolieelsetest lasteasutustest.
- Mõõtevahend: kolmest osast koosnev küsimustik õpetajate saamaks teada, millest nad lähtuvad eesti keele kui teise keele õppeks mängude valikul
- Andmeanalüüs:
 - temaatiline analüüs,
 - kirjeldav statistika ja
 - mitteparameetiline Friedmani t-test.

Tulemused (1)

Õpetajate nimetatud põhimõtted, millest nad lähtuvad eesti keele kui teise keele õppeks mängude valikul.

Tabel 1. Õpetajate keeleõppemängu valikupõhimõtetega seotud pea- ja alateemad

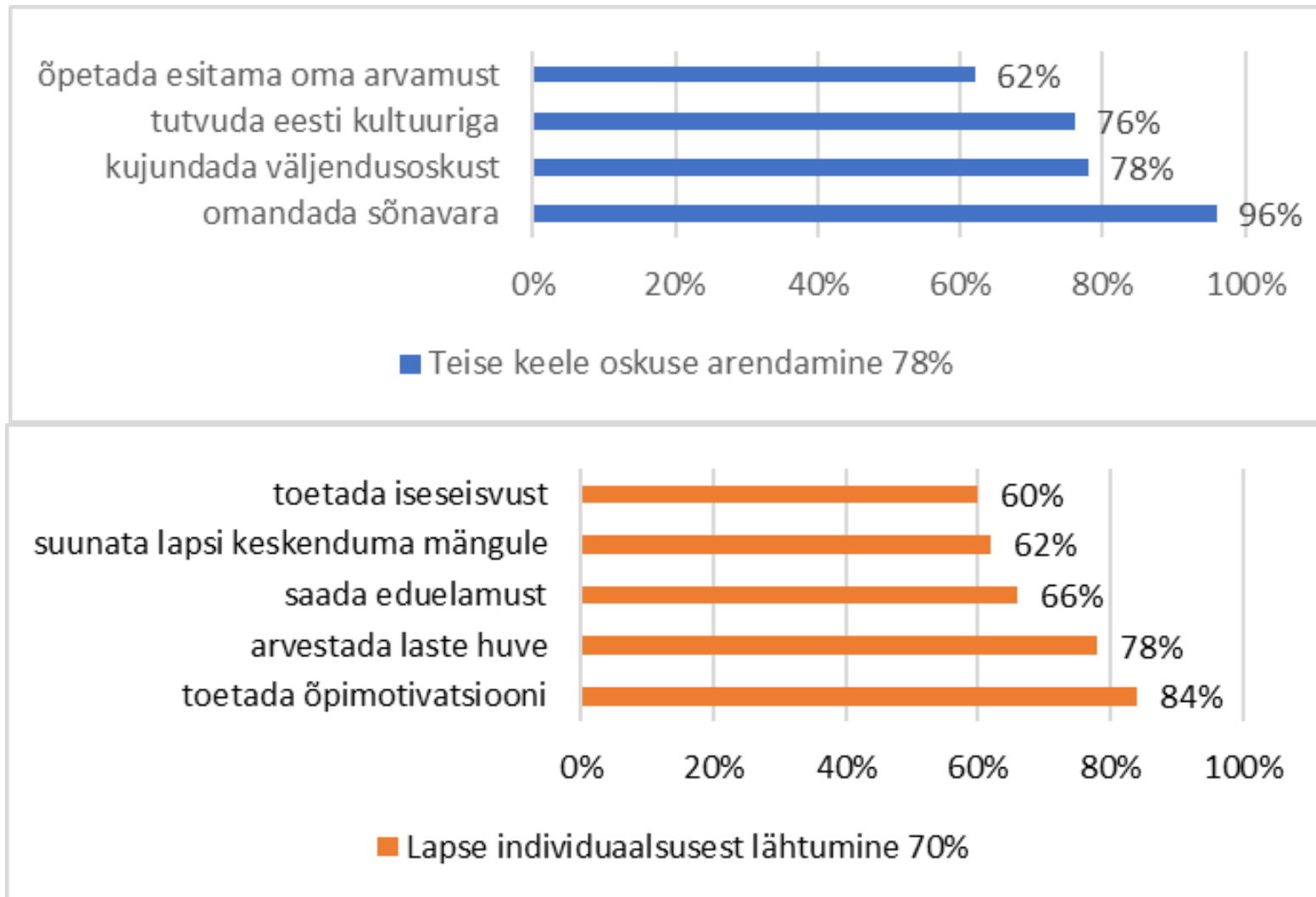
Peateemad		
Teise keele oskuse arendamine	Lapse individuaalsusest lähtumine	Teadmiste kujundamine
Alateemad		
Keelelised osaoskused	Diferentseerimisvõimalused	Seos õppekavaga
Keeleline sobivus	Ea- ja jõukohasus	Lõiming
Esitlusviis	Laste huvi	
Õpetaja keeleline eeskuju		

Tulemused (2)

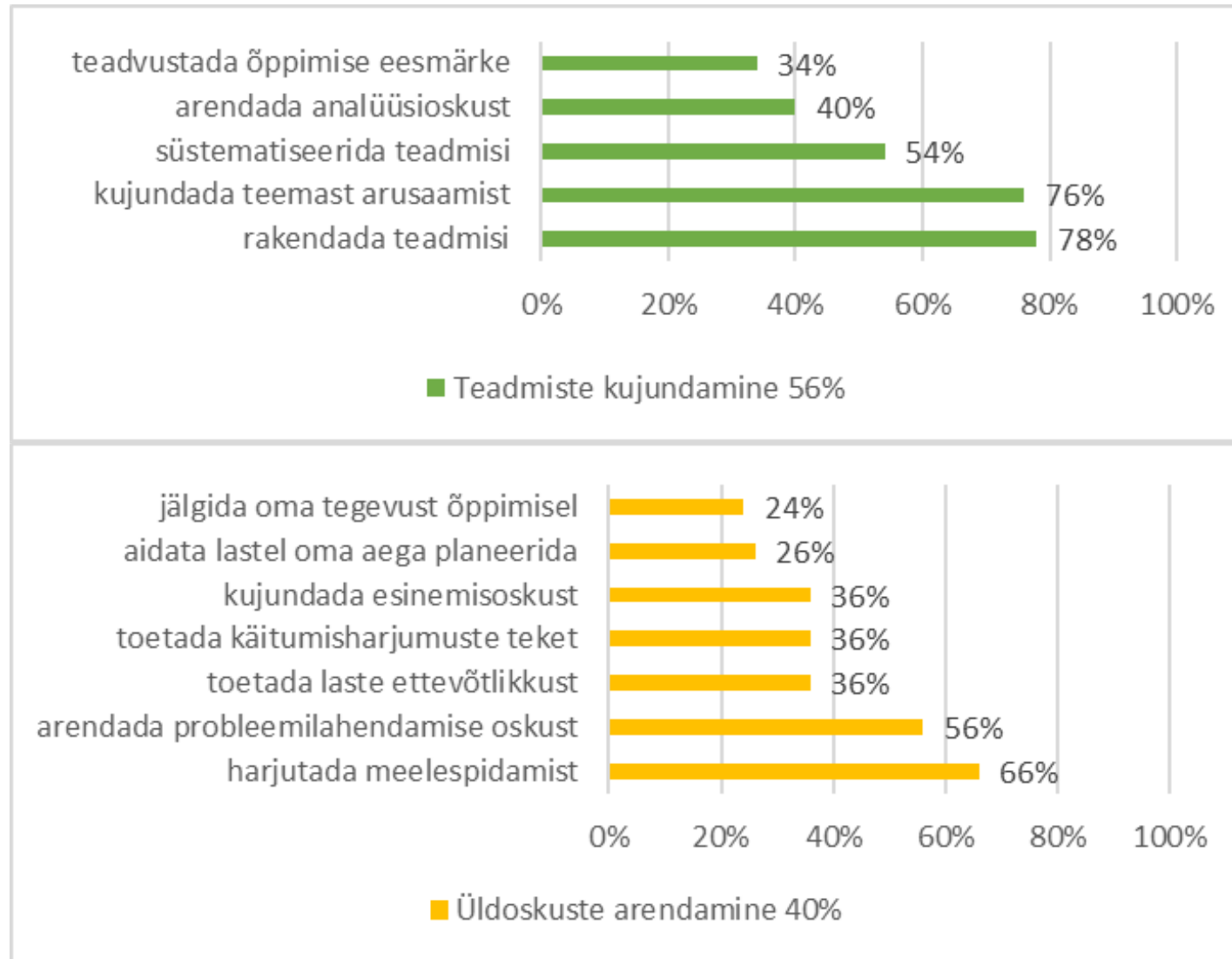
Võimalused, mida peab õpetajate hinnangul pakkuma eesti keelt kui teist keelt arendav keeleõppemäng.

Õpetajate hinnanguid analüüsiti neljas valdkonnas:

- 1) teise keele oskuse arendamine
- 2) lapse individuaalsusest lähtumine
- 3) teadmiste kujundamine
- 4) üldoskuste arendamine

Joonis 1a. Õpetajate hinnangud keeleõppemängu võimaluste kohta

Joonis 1b. Õpetajate hinnangud keeleõppemängu võimaluste kohta

Tulemused (3)

Õppemängu kriteeriumite olulisus keeleõppemängude valikul õpetajate hinnangul.

Tabel 2. Õpetajate hinnangud keeleõppemängu kriteeriumite kohta

	Sisu	Juhendamine	Diferentseerimine	Läbiviimine
Kriteeriumite arv	3	4	2	2
Keskmine	4,49	4,43	4,42	4,12
Standardhälve	0,67	0,72	0,82	0,90

Õpetajate hinnangud valdkondadele erinesid statistiliselt oluliselt, $\chi^2 = 21,05$, $df = 3$, $p < 0,001$.

Kokkuvõte

- Keeleõppemäng peab võimaldama omandada sõnavara, uut keelt ja kultuuri ja samal ajal hoidma laste õpimotivatsiooni.
- Kõige vähem hinnati võimalust kujundada keeleõppemängu kaudu lapse käitumist õppimisel ja ajaplaneerimisoskust.
- Keeleõppemänge valides lähtutakse põhimõttest, et lisaks keeleoskuse arendamisele saaks lõimida mängu teisi õppe- ja kasvatustegevuse valdkondi.
- Kõige vähem tähtsustati keeleõppemängu kaudu üldoskuste arendamist.
- Õpetajate hinnangul on varajaseks keeleõppeks sobivaimad sellised mängud, mis arvestavad laste erineva keeletasemega ning võimaldavad diferentseerimist.

Kasutatud allikad

Argus, Reili; Rüütmaa, Tiina; Verschik, Anna; Baird, Piret 2021. Mitmekeelsus, esimese ja teise keele omandamine. Peamistest teooriatest, uuringutulemustest ja õpetamismeetoditest. Tartu: Haridus- ja Teadusministeerium, Tallinna Ülikool.

Cook, Vivian 2016. Second Language Learning and Language Teaching (5th ed.). New York: Routledge.

Goullier, Francis; Carré-Karlinger, Catherine; Orlova, Natalia; Roussi, Maria 2015. European portfolio for pre-primary educators. The plurilingual and intercultural dimension. Council of Europe.

Griva, Eleni; Semoglou, Klio 2012. Estimating the effectiveness and feasibility of a game-based project for early foreign language learning. – English Language Teaching, 5 (9), 33–44. <http://dx.doi.org/10.5539/elt.v5n9p33>

Larsen-Freeman Diane; Anderson, Marti 2016. Techniques & Principles in Language Teaching (3rd ed.). Oxford University Press.

Meriläinen, Merja; Piispanen, Maarika 2022. The early bird gets the word games and play: Creating a context for authentic language learning. – International Electronic Journal of Elementary Education, 14 (4), 501–507. <https://doi.org/10.26822/iejee.2022.259>

Peterson, Tiina; Õun, Tiia; Tuul, Maire; Varik, Piia 2020. Ülevaade pilootprojektist „Professionaalne eestikeelne õpetaja vene õppekeelega rühmas“. Välisshindamisosakond, 108. https://haka.ee/wp-content/uploads/ulevaade_haridussusteemi_valishindamisest_2019-2020_oa.pdf#page=110

Tiefenthal, Christine; Wippermann, Insa; Schober, Annelie; Gotthardt, Lena; Thomas, Shannon 2010. Material for bilingual preschools. – Bilingual Preschools, 2, 153–166.

Weisberg, Deena Skolnick; Zosh, Jennifer M.; Hirsh-Pasek, Kathy; Golinkoff, Roberta Michnick 2013. Talking it up: Play, language development, and the role of adult support. American Journal of Play, 6 (1), 39–54.

TARTU ÜLIKOOL

Täna!

unitartu

tartuylikool

